

EESTI SPORDILEIT

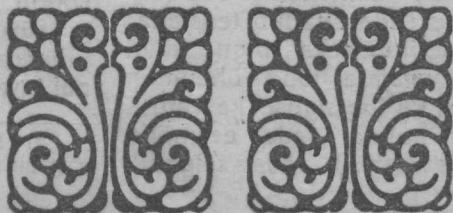
Ekeli foto

V. S. „SPORT“, EESTI MEISTER JÄÄPALLIS.

Ülemine rida vasakult: Tell, Paal, Burmeister, Rubli, Saulmann, Klumberg,
Stunde, Turgan. Alumine rida vasakult: Bersing, Tamm, Üpraus.

№ 12

NELJAPÄEWAL,
23. MÄRTSIL 1922.

TOIMETAJA:
HARALD TAMMER.
WÄLJAANDJA:
EESTI SPORDI LIIT.

Sport kui ilmavaade.

Joseph Waitseri järele H. T.

Mis on sport? Teatud kehalik võistlus? Muud midagi? Ta on palju enam, nagu paljud meist veel edaspidi kogema saavad. On siis sportline liikumine midagi muud kui looduslik nõue meie vaimukultuuri vastu, tagasitõrjumatu bioloogiliste instinktide tung, organismi tormilik püüd loomulikkude elamistingimuste järel? Neid elamistingimusi tundma õppida, soetada ja arendada, see on meie aja nõue.

Miks? Sest et terves liikumises, selles janunevas appihüüdes valguse ja päikese, jõu ja tervise järele suured hingelised varad peituvad, esiletoomist ootavad. See teadvus puudub meie rahvajuhtidel ja kuulmatalt kõlab hüüe, soetada mängu- ja spordiplatse noortele. Kas on siis veel suuremat ja pühamat kohustust, kui see, kaitsta noorsugu haiguste ja jõuetuste eest, talle mehisust ja elujõudu kaasa anda elu konarlistele teedele.

Tulevase põlved saavad kohut mõistma meie üle, kes meie praegu ajaloolisel pöördepunktil seisame, uut ajajärku rajame. Needmine ja põlgatus on meie tasu, kui meie küllalt nooruse nõudeid tähele ei pane ja käed süles kõhkleme.

Kahtlemata elab inimsoo kehaline uuestsünd praegu suurimat tõusu. Mis meile tänapäev silma puutub, on vaid uue veel tagajärgis tundmata, mõistmata kultuurilise voolu kristalline, sätendav läte, algjooks. Nii kui keskaegil tärpanud hingelis-vabavaimlise pöörangu sünnitatud renessansi vaid aastasadanded hiljem mõisteti, nii algab meie päivil uus kultuuriline liikumine, mis uuest vaatevinklist välja läheb, inimese kui orgaanilise teraviku — keha, esiplaanile tõstab ja rõõskväärskena ja võimsana kullatud, pehkimalöönud ebajumalate kõrvale asetab. Valgudes õigeisse roobastesse jätab see „orgaaniline enesemääramine“ kõik oma varju, mis inimsugu senni läbielend on. Ta hoiab isiku vaimlise arenemise tarvilikus tasakaalus, äratav uuestsündind kehas tahtejõudu ja suurtsugustab ilu ja jõu vastuvõtlikkustunnet. Onnelik on see rahvas, kes esimesena seda suudab teostada!

Selles sihis töötamiseks olgu kõigi pädagoogide, kasvatajate jõud ühendatud, sest et siin ühtlasi ka igasuguse kasvatuses ideaal on. Ons kunagi seda eesmärki noortel silme ees hoitud, teda selgitud,

teid juhatud ja päralejõudmist hõlbustatud? Meil ei ole ühtegi! Unustud on Goethe sõnad:

„Höchstes Glück der Erdenkinder
ist doch die Persönlichkeit.“*)

Need kaunid sõnad on jäänud tegelikult mõistmatuiks, sest mõistuse, oskuste arendamine ei saavuta isiklikkust (Persönlichkeit). Sinna kuulub eel kõiki tahtejõu kasvatamine ja karastamine, ning ilusa ja hää vastuvõtlikkus. „Mina“ olla, tähendab elu selge mõistusega juhtida, võimsa tahtejõu ja kindla kava järel tegutseda ja iluse meele eluväärtusi maitsta. Hing, tahe, maitse, nendest kolmest omadusest helgib meile vastu isiklikkuse kujutelm.

Nüüd näeme vast oma ükskõigse, pääliskaudse kasvatuses pahesid. Kuhu on jäänud tahtejõu kasvatus, mis meest meheks teeb? Loengute ja moraalliga ei kasvatata tahtejõudu. Jõudu käsitama ja takistusi kõrvaldama õpitakse vaid isiklikult läbiviidud tegudega, võidetud raskustega, ülelelatud tunnetega, ühe sõnaga, „elamuste“ läbi. See on nõiasõna, mida iga kasvataja teadma peab. Lootus ja pettumus, rõõm ja kurbus, tagajärg ja nurjaminek, võit ja kaotus, seda kõik elab noorsugu spordis ja mängus üle, seda peab käsitama. Kui sinna paarib veel kõrgim tahtekool, sportline treening ja valdab valmimisea vabatahtliku alistumise ja ennatsalgava valmisolu ja ohvrimeelsuse, siis valmivad meil sportlisest kasvatuses väärtused, mis iga spordivastase selle poolehoidjaks muudavad.

Ka teist häda meie kasvatuses, hingelist arendamist ja esteetilise maitse süvendamist võib kehalik kasvatus siin kõige mõjuvamalt parandada. Siin on sama maksev kui tahtejõu kasvatuseski. „Et ilu mõista, peab teda läbielama,“ ütleb Plotin. Tegelikult ei arene ilumaitse, — mõiste kusagil nii teravalt kui säääl, kus inimene ja loodus ürgolus ühendatud on.

Nüüd hakkame mõistma sportliste keharjutuste väärtust, ju saabub aeg kui spordi juhid ja õpetajad eneseharimisega ja süvendamisega algust teevad, sellega juhatajava ala hingelisi ja kehalisi väärtusi nähtavale toovad. Meie ei tuge puht-

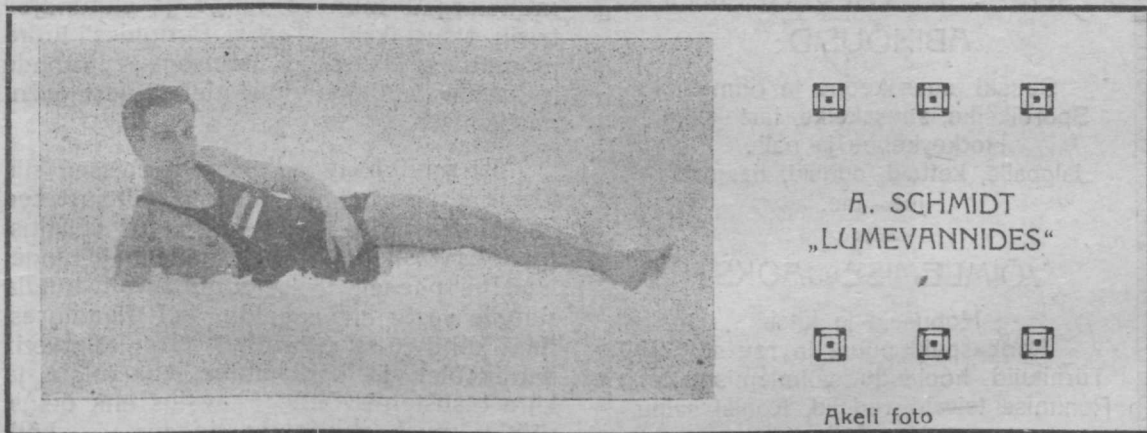
*) Eestis ei ole üldse selleks suud avatud, vast ainult haigutamiseks või sülgamiseks.

ameerikalikule vaatepunktile: „Tagajärg üle kõigi“, olgugi et meie sellega ühenduses olevat „treeningut“ kui kõrgimat tahtekooli tunnistame. Meie peame aga ülejõudma pääliskaudsest janditamisest, mis niisama vähe sport on, kui harjutus — treening. Neid kahte vastolu näeme aga tänapäev igalpool sportlises liikumises, isearanis hoogsalt ikka uuesti ja uuesti ülestõstetavat meil, kus see liikumine alles noor ja mehed, kes igal alal armastavad asjatundjatena esineda ja kõigile tooni anda on tõsiselt pääd murdmas uue voolu üle. Märgist möödalaskmine on aga harilik nähtus. Sportijate hulgas näeme eesotsas võitlust kõrgimate tippude järel, kuna laiaulatusline sabassörkjiate parv jandiga rahuldub. Siin peab kord väik sähvatama, peab uus tõde ja ilu kehaharjutustes maksaks saama. Spetsialistid, rekordmehed, haruldased loodusannid, olgu eeskujuks ja vaimustuseks edasipüüdjatele.

Meie peame lõpuks spordi kurvastava ilme n. n. eesmärgi eneses üle parda heitma ja kehaharjutused ühes kehalise, vaimlise treeninguga kasvatusse viima. Veel enam, peame spordi muutma elu mõtteks ja ilmavaateks. Peame kogu elu-aja treeningu mõtte kõrgeks, pühaks hoidma, kehaliselt ja vaimliselt, vabastama tema ainelistest tingimustest, süvendama ja täiendama teda ja endid.

Nüüd näivad meile sport ja treening teistsugustena. Nad on pöördepunkt, on esimene väljendus meie püüdest uue kultuuri koitvate mägede poole, mille eesmärk:

isiklikult väljaarenend rahvasju tõusva päiksena roosas udus ja sündimisaurus kumendab. Ei mitte tule ja möögaga raja tuleviku rahvad enesele aset, vaid hingelise, kehalise vabadusega, raudgemata tahtejõu ja väsimata teguvõimega.

Maadlus, kui sport ja kehalise kasvatus abinõu.

- Vana -
(Järg).

Julgen tõendada, et mitmed ajaloolised kuulsused ja suurevaimud oleks veel hiilgavama eeskujudena meile paistnud ja omas tihti väga lühikeses eluvõitluses kauemini vastupidanud, kui neid noores eas maadlusharjutustes oleks kasvatatud. Ajalugu nimetab aga ka paljugi vaimukangelasi, kes ühtlasi oma kehalise tugevusega väljapaistsid, maadlemist ja muid kehaharjutusi tundsid. Vana aja tarkade eesotsas seisab Plato, — laia õladega maadleja ja Pythagoros, võitis maadluses juba

15 aastaselt Olümpia mängudel võidupärja. Keskaegadel hiilgab mitmekülgne kunsti ja teaduse geenius Leonardo da Vinci, kes marmori plokkisid tõstab ja kannab, mis abilised kolmekesi ei suuda paigalt liigutada. Meie koolide kongressidel*) aga leidub veel tänapäev nii tarku isikuid, kes sportlistest kehaharjutustest rumalaks jäämist kardavad, kuna põhjust

*) Siin mõeldakse võimlemisõpetajate kongressi. Toimetus.

oleks nende eest hirmu tunda ümberpöörduft. Selle mulje teeb veidramaks veel asjalugu, et tark spordivastane ennast sääljuures professor Leshafti õpilaseks nimetab, kuna Leshaft, kui kehaharjutuste poolehoidja lastearst, just sellega oma kuulsuse võitis, et sidumise, vastava koolutamise ja süstemaatilise kehalise harjutuse teel ka sääli vigaseid lapsi siis ravitses ja hää tagajärgedega terveks kasvatas, kus teised arstid ainult lõikustega lootsid aidata võima. Kuidas peab siis kuulsa professori seisukohta targa õpilase väidete järel mõistma? Kas nii, et algaja õpilane pole

omad unised silmad lahti teeks ja oma küla piiride vahelt selgema pilguga mujale maailma vaataks, kuidas kasvatakse noort-sugu kehaliselt neis maades, kust mitte üksi sportliste saavutuste, vaid ka eeskujusid kunstis ja teaduses peame otsima. Kõige päält on selleks tarvis ennast lihasse ja luusse vindunud orja-tunnetest ja eelarvamiste rämpsust välja kiskuda, mis meid vabalt ja julgelt igakülgsele arenemise teel edasi sammumast takistavad. Ütlen veel kord, kõige hilisem aeg on meil arusaamiseks, kui teiste kultuurirahvastega kõrvukäia tahame, et inimene ei ole mitte katkendud kuju hingest ühelt pool ja ihust teiselt pool, vaid elav olevus poolteks lahutamata, kelle arenemisest ja täienemisest ainult harmoonilises kõikide omaduste kokkukõlas võib juttu olla. Õigustatud on siin kuulsa Greeka traagikeri Euripides'i kuulus lause: „Kõige täielikumaks meheks tunnistan seda, kes sellesama käega Iphigenia't kirjutab, millega Olümpia mängude võistlustel endale võidupärja pähe paneb!“ Rängasti eksib see, kes mõtleb, et modern mõttetargad inimese hinge- ja elutundjad teisiti otsustaksid. Tagasi, Euripides'i juure juhatab ka Nietzsche ütelsega: „Vabade muusade saatjaks olgu meil järjest gümnaastika!“

Mis puutub maadlusharjutustesse, siis tõstab nende kehakasvatustlik tähtsust see karakterlik külg, et üheski muus võistlusemängus võistleja sisemine tundeilm ja hinge laad nii peenelt ja iseloomustavalt tundja silmale vastu ei peegelda, kui maadluses. Kas kohmetus, närvilikus ehk külmveri; kartlik olek ja kõhklemine, ehk julgus ja kiire otsustamisvõime; kavalus ehk õelus, rüütlik meel ehk alatu tigidus, — kõik hinge sügavusse peidetud isiku karakteri valguse- kui varjuküljed tulevad tahtmatalt maadlejate liikumises kõige peenemates nüanssides nähtavale ja võivad siin kõige kergemini vastava kasvatuslise reaktsiooni alla võetud saada. Sportlises ringis on selle jaoks kinnitatud „maadlusmäärused“, millede järel toorust ehk tigidust avaldajaid, reeglite üleastujaid maadlejaid trahvitakse ja võistlustest välja heidetakse. Nagu juba ülemal tähendasin, on maadlusvõistlustes toored kombid ja võtted, kui ka mitmed eetikavastased poosid sisekantud elukütseliste näitemaadlejate poolt rikutud maitsega toore ja võhiklise publikumi rõhutusel. Huvitav on siin kohal vahetähendusena tähelepanna, et instinktide toorus rahva hinges raasside ja ajalooliste seisu-

As Balti Spordi ja võimlemisriistade vabrik

Tartus, Aurulaeva tän. nr. 1.

Vabriku ladust alati saadaval kõiksugu

SUVE- JA TALVESPORDI ABINÕUSID:

Suuski suusakeppe ja rihme.
Spordikelke, suusakelke, lastekelke.

Hockeykeppe ja palle.

Jalgpalle, kettaid, odasid, haamreid
jne. jne.

○○○○○○

VÕIMLEMISE JAOKS:

Hobuseid ja kitsi.

Roobaspuid puust ja rauast.

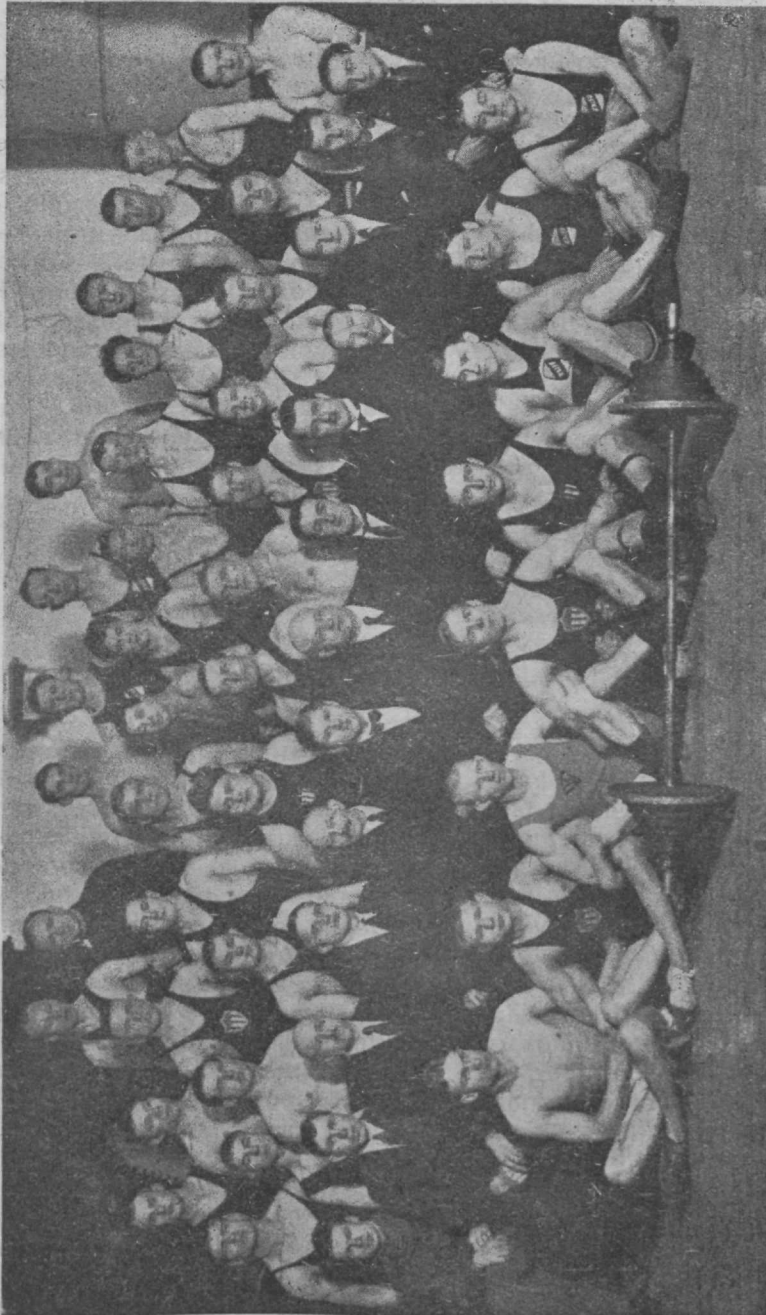
Turnikuid, hoolaudu, võimlemismatte.

Ronimise teivaid, redelid, Rootsi seinu
jne. jne.

Esitaja Tallinnas o.-ü. „ESTO“.

veel oma meistrit midagi õppinud, ei tunne ka selle sihtsisi ega põhimõtteid. või leidis õpilaps oma õpetaja nii rumala olevat, et sellele kohe selga pööras ja oma enese tarkust Eestisse „hariduse“ kongressile kuulutama tõttas, sest „munad on ikka targemad, kui kanad.“ Meil Eestis on ju nähtus harilik, et eila munetud ninatarkadest komisjonid ja kongressid kubisevad ja oma ülesannete koormaid viimastest kraavi veeretada lasevad.

Meil on selleks kõige hilisem aeg, et kõik isetargad sportlase liikumise vastased

Äkeli foto

18. ja 19. VEEBRUARIL KORRALDATUD KALEVI RAHVUSLISTEST RASKEJÕUSTIKU-
VÕISTLUSTEST OSAVÕTJATE KOGUPIILT.

kordade järele ennast avaldab. Lõbutunne verevalamist päält vaadata, kui vaatleja ise hädaohuta ja ähvarduseta varjul istub, leiame degenerereeriva ja langeva tõugude juures, nii kui laatiinlaste ja liguurlaste juures juba varakult. Roomlased, — öitse-ajal kehaharjutuste kumardajad, — korraldasivad langemise ajal ainult veriseid orjade — gladiatoride võistlusi ehk karjusid oma „Christianos ad leones“. Selle vaimuga sugulast vaatepilti näeme ka praeguse aja hispaanlaste veristes härjavõistlustes ja teistes lõunaeurooplaste elajate võistlusemängudes. Muistsetes aaria tõugudes, kuhu vanad greeklased kuulusid ja põhja rahvaste keskel niisugused löbud laialilagunemist ei leidnud. Mees, kes jõudu, osavust ja vahvust tahtis näidata, pidi ise väljaastuma võistlusplatsile.

Kehalise kasvatuse sihil ei leidu üldse mingisuguseid asjalikka põhjuseid, mis keelaksid maadlusharjutusi meie koolides tarvitusele võtmast. Nagu juba seletatud, nõuavad nad asjatundlist sisseseadet, korraldamist ja ülevalvet, mitte vähem,

vaid rohkem, kui võimlemine ehk kergejõustik. Kõige suuremat rõhku tuleb säälujuures kõigi hügieenika ja muude lihtsate tervishoiu ettekirjutuste täitmise päale panna. Eelharjutused ja võtete õppimised nõuavad kindlat valvet, distsipliini, õpetuseoskust ja juhatuse asjatundmist. Maadlemise katsed ilma eeltreeningita, vilumata ja valimata paaride vahel oleks ka õnnete juhtumiste suhtes tulega mängimine. Maadlusharjutused aga ilma maadlejate kehade, katete ja maadlusmattide piinliku puhtusega, kui ka neist harjutustest tingitav intensiivne liikumine ja kopsude töötamine antisanitaarses õhus ja ruumis, — lihtsalt tervishoiuseaduste vastar.e kuritegu praegustel aegadel, kus päevakorral kõiksugused külgehakkavad haigused. Et just viimases punktis meie spordiringides lõpmata palju veel soovida jääb, selles süüdistada ei saa vistist mitte sportimist ega maadlusharjutusi, vaid seltskonda ja isikuid, kelledest äraripub paremate võimaluste eest muretsemine ja hoolekandmine.

Tallinnas, küünlakuul 1922.

Ülevaade meie jääpalli arenemiskäigust.

H. T.

Jääpall, kui võistlussport, võitis vast üldist tähelepanu ja tunnustamist meil alles tänavu talvel, tõusis rahvusvahelisele tasapinnale ja leidis poolehoidu ja energilist harrastamist just oma rahvuslise tunde ergutamise tõttu võistlustes väljamaalastega. See on muidugi maksev üldiselt igasuguse spordi kohta. Meie jääpalli „ajalugu“ on siiski pikem, kui see pääliskaudsele vaatlejale ja ka mängutundjalegi, tehnilise oskuse järel otsustades, võiks paista. Tema eluiga on kaunis vana, muidugi meie oludes, — võib juba üht aastakümnet oma seljataha arvata, kuid on kiratsenud kitsaste olude ja piiratud võimaluste tõttu. Püüan isiklike mälestuste ja mõningate käepärast olevate dokumentide najal lühidalt tema arenemiskäiku valgustada, oletades et siia mõningad eksitused ja puudused sattuvad, mida aga edaspidi täielikuma üldise ülevaate kokkuseadmisel kõrvaldada võiks, kui iseäranis meie vanemad sportlased oma näpunäiteid ja juhatusi andmast ei keeldu.

Jääpalli, kui ka üldse meie praeguse spordi (päale raskejõustiku) tekkimist tuleb Tallinnast otsida ajajärgul mil poliitiline

ja majandusline konjunktuur sedavõrd arenend oli, et inimene võis oma otsekoheise kõhuküsimuse kõrval kultuurilistest ja rahvuslistest küsimustest unistama hakata. See oli aastasaja algul ja omandas kindlama kuju kümnendaks aastaks, mil sport erialadena sennise kurniloopimise ja muude löbustuste asemel meie haritlaste ringkondis silmapiirile ilmus. See oli Kalevi seltsis, kus sel ajal ärksamad rahva- ja poliitikategelased ühinend olid.

Peab ütlema, et siis kergejõustik ja üldse suvisport enam tähelepanu leidis kui talisport, nii ka jääpallimäng mitte esimeses järjekorras ei seisnud, vaid mõned aastad hiljem päevakorda võeti. Esimesi jälgi olen näinud nimelt Kalevi protokolliraamatus 26. okt. 1912 a., kus seisab lakooniline otsus selleaegses riigikeeles — „заказать для игры хокэй 12 палочек и мячи“. Protokollile on allkirjutanud h-rad: Tõnson, Feldt, Abrams, Linnaks ja Lanekorb. Nähtavasti ei osatud aga kodumaal niisuguseid abinõusid valmistada (missugune olukord praegugi kestab), sest sama aasta novembri kuu 9 päeval muudetakse otsust — tellida Soomest 15 keppi.

Ainult

J. Abergi kalevikauplusest

V. Karja tän. № 5, Tallinnas

**ostavad spordimehed
omale häid päälisriiete ja ülikonna
tarvitusi.**

Kepid jõudsid nähtavasti õnnelikult pärale ja tehti harjutusega algust, sest 1913 aasta 4. jaanuari protokollist leiame järgmise punkti: „Постановили: 3 февраля демонстрировать фигурное катание на коньках и игры въ хокэй на каткѣ въ саду Гонзиора.“

See võistlus oli nähtavasti alles seltsil omavaheline, või jäi ta pidamata, sest 23. jaanuaril tehakse uus otsus, on vastane leitud — määratakse mäng Realkooli meeskonnaga. Kuidas jääpall Realkooli pääsis, selle üle ma selgusele ei ole jõudnud, kuid usun, et selle sinna viisid selleaegsed Realkoolis õppivad Kalevi sportlased. Võistlusi peeti vist 9-meheliste meeskondega, mida järgmine Kalevi koosseis tõendab: väravas — Sagris, kaitse — Tõnson ja Heiduk, poolkaitse — Fiskar ja Rüütman, ajajad — Sälgi, Abrams, Hiiop, Ellip. Vahekohtunik — Lanekorb. Mäng lõppes Kalevi võiduga, kuid tagajärge ei ole leidnud. Pääle nimetatud võistluse korraldatakse sel hooajal veel jääpallivõistlusi samade meeskondade ja vahekoradega.

Järgmisel sügisel hakatakse jälle hooliga pihta, määratakse harjutamispäevad ja otsustatakse igal pühapäeval avalikke võistlusi korraldada, maksuliste pääsetäh- tega à 8 kop. Nii viisi kestab mäng 1915 aastani, ikka teatud mängijate ja teatud meeskondade vahel. Võib arvata, et sellel suuremat hoogu ega elavust ei olnud, ega tehniliselt võinud täieneda. Ülekaalus oli ikka Kalev.

23. veebruaril 1915 otsustatakse Petrogradi liujooksjate seltsi (Петроградскій кружокъ конькобѣжцевъ) meeskond Tallinna võistlema kutsuda ja pooled reisu- kulud oma kanda võtta. 1. märtsil peetakse sula, halva ilma juures võistlus ära ja lõpeb venelaste võiduga 3:0.

1915. aastal asutatakse „Olümpia“ selts ja 1916. aastal moodustatakse sääl jääpallimeeskond, mis kohe esimese hooga,

ilma harjutamata ja mängu tundmata Petrogradi Putilovi spordiringiga võistlema sõidab ja 16:1 lüüa saab. Meeskonna koosseis oli: Väravas — Klaos; kaitsjad — Hermann, Vain; poolkaitsjad — Bogdanov, Normak, Viikberg; ajajad — Üpraus, Bersing, Paal, Tell, Nikitin. Meeskond seisis koos nagu näha jalgpallimängijatest, mitmesuguste mängu vilumustega, kuid esialgu veel jääpalli tehnikat tundmata. Seda aga pikkamööda omades, iseäranis tuntud Moskva mängija Manini juhatusel, muutus Olümpia meeskond Kalevi omale kõvaks vastaseks ja ipre- tenderis esimängija kohale. Esimesed katsed lõpevad veel Kalevi ülekaaluga, näit. 1916 aasta esivõistlus 4:2, kuna Olümpia meeskond Realkooli oma 19:0 lööb. Kuid sel talvel mängitakse juba ka kord Olümpia võiduga 2:1.

1917. aastal on juba meeskondade arv suurem, võisteldakse esivõistlusel kahes klassis — Kalev ja Olümpia esimeses ja V. S. Sport, Gümnaasiumi spordiring ja inglis laevastiku meeskond teises. Mõlemis klassis tuleb meistriks Kalev. Kalevi ja Olümpia vaheline võistlus lõpeb 3:1. Meeskondade koosseisud olid: Kalev: väravas — Orlov; kaitsjad — Stunde, E. Klumberg; poolkaitsjad — Bulat, Saulmann, Peistik; ajajad — Tekmann, A. Klumberg, Hiiop, Villemson, Jaanimägi. Olümpia: väravas — Klaos; kaitsjad — Vain, Hermann; poolkaitsjad — Normak, Anier, Bogdanov; ajajad — Üpraus, Bersing, Manin, Paal, Kuk.

1918. aastal on ikkagi samad vahekorrad, Kalev on ülekaalus. Esivõistlus lõpeb skandaaliga, Olümpia meeskond katkestab mängu ja lahkub väljalt demonstratiivselt, tõendades, et vahekohtunik Lanekorb olla lasknud Kalevit ühe gooli off-side'ist neile sisselüüa. Mäng otsustatakse 1:0 Kalevi kasuks. Sama aasta 28. jaanuaril peetud

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja tän. 5, Tallinnas.

võistlus lõpeb aga haruldase Kalevi ülekaaluga 13:0, esimene poolaeg 5:0, mida vist Olümpia selleaegse meeskonna selgroo — Manini — puudumisega tuleb seletada. Kalevi koosseis oli: väravas — Lepp; kaitsjad — Köppo, Stunde; poolkaitsjad — Normak, Saulmann, Abrams; ajajad — Rubli, Hiiop, E. Klumberg, A. Klumberg, Burmeister. Olümpia koosseis: väravas — R. Paal; kaitsjad — Hermann, Vain; poolkaitsjad — Bogdanov, Kuulmann, Nikitin; ajajad — Bersing, Feldhuhn, H. Paal, Tell, Üpraus. Nimetatud mängu kohta leidsin Kalevi protokolliraamatust järgmise märkuse: „Olümpia komando astus võistlusesse kümne mehega, Kalev aga täies koosseisus. Mõne minuti järel võib kohe otsustada, et ülevõim Kalevi poole kaalub. Vahepääl juhtub ühe Olümpia mängija saapaga õnnetus, nii et ta pidi mängust lahkuma. Olümpia pidi mängima oma 9 mehega.“

Lahtipuhkev vabadussõda katkestab igasuguse spordi, nii et 1919 aasta ilma mänguta mööda veereb. Mehed on sõjaväljal. Tekkivad ühtlasi suuremad muutused meie seltsides — Olümpia laguneb

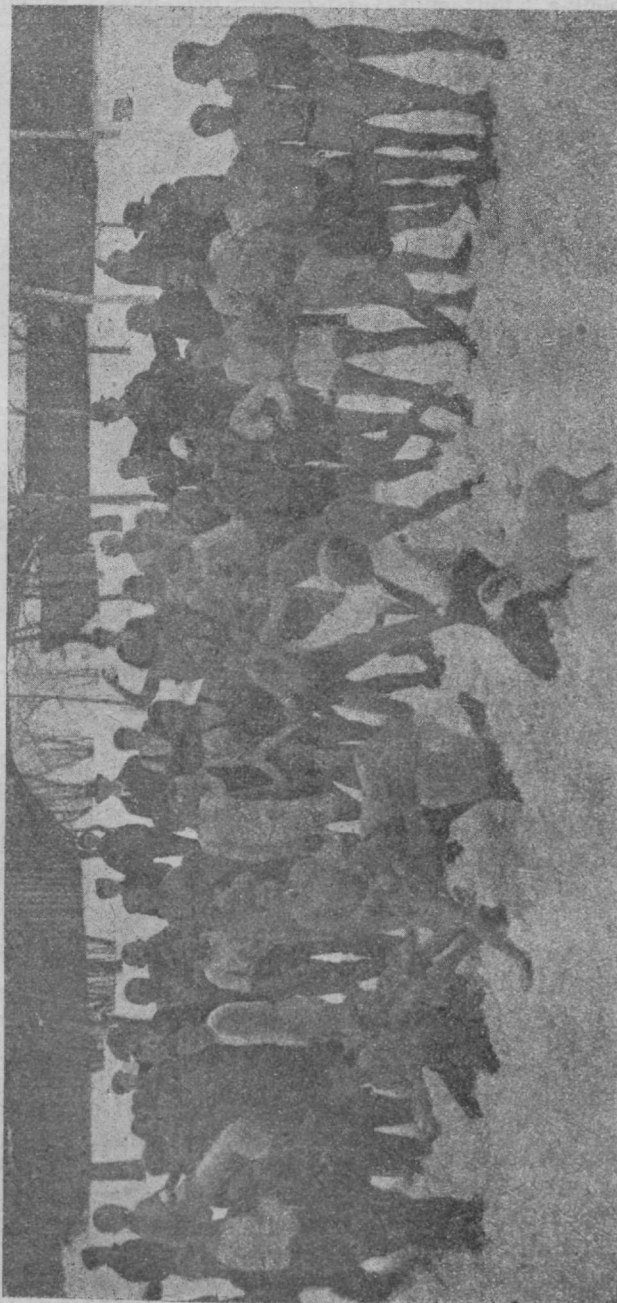
ära, hulk liikmeid kaovad Venemaale, kuna ka Kalevis lõhe sünnib ja hulk liikmeid, osalt poliitilise ilmavaate, osalt isiklike tülide pärast seltsist välja astuvad.

1920 aastal mõistab kasutada kujunend olukordi V. S. „Sport“, kes kauemat aega ju ilma intensiivsemate elumärkideta kirat-senud. Uus energiline juhatus suudab ühendada peavarjuta jäänud Olümpia ja Kalevist opositsiooni tõttu lahkunud sport-lasi ja tugevamat alust seltsi tegevusele panna. Iseäranis tugevaks kujuneb jää-palli meeskond, kuhu paremad Kalevi ja Olümpia mängijad ühinevad. Kalevist lähevad üle 5 esimese meeskonna mängi-jat — Burmeister, Saulmann, E. Klumberg, Stunde ja Rubli, kuna neile Olümpiast — R. Paal, H. Paal, Tell, Üpraus, Bersing paarivad. Kalev täidab oma meeskonna nooremate mängijate, kooliõpilastega. On loomulik, et Sport suures ülekaalus on. Esivõistlus lõpeb Sport'i võiduga 6:2 (3:2 ja 3:0). Kalevi koosseis on: väravas — Tammer; kaitsjad — Köppo, Ever; poolkaitsjad — Trubok, Nigol, Luha; ajajad — Villemson, Pessa, Hiiop, A. Klumberg, Tedder.

1921. aastal on sama jõudude vahe-kord, vast suurenebki Sport'i kasuks, olgugi, et Kalevisse kaks Venemaalt opteerinud tüsedamat jõudu — Tammann ja Erjapea juure tulevad. Harjumaakonna esivõistlus lõpeb Sport'i kasuks 11:5 ja Eesti esi-võistlus 5:0. Meeskondade koosseisud on: Sport'il — R. Paal, Klumberg, Stunde, Üpraus, Saulmann, Turgan, Burmeister, H. Paal, Tell, Saulep, Bersing ja Kalevil — Kull, Ever, Erjapea, Trubok, Rõks, Pessa, Villemson, Hiiop, Tammann, A. Klumberg, Luha.

Tänavune hooaeg on veel kõigil selgesti meeles, nii et seda siin pikemalt kordama ei hakka. Tekkib juure kolmas esimese klassi meeskond — Tennis ja Hokkey Klubi, mille osalt Venemaalt ja osalt Kalevist lahkunud mängijad asutavad. Kalevist lahkub Tammann, tema asemele tuleb Ostrat. Tõusevad kodumaa teisteski lin-nades jääpallimeeskonnad, mis esialgu veel teise klassi kuuluvad. Suures ülekaalus on V. S. Sport, keda süstemaatilisel tre-nerib soomlane Eklöf.

Käesoleva lehe kaanepildina leiavad lugejad Sport'i meeskonna, kes ju kolm aastat järjest Eesti meister olnud ja niipea vist asetäitjat ei leia. Hip, hip, hurraa!

Akelli foto.

KEVADINE IDÜLL
TALLINNA KALEVI RASKESPORTLASED KEVADISE PÄIKESE KÄES.

Üleilmliste tõstevõistluste ümber.

PARIISI ESIVÕISTLUSI TÕSTMISES

peeti veebruari kuus ja saavutati järgmisi tagajärgi:

Võistleja nimi ja kaal	Ühe käega rebimine	Ühe käega tõukamine	Kahe käega rebimine	Kahe käega tõukamine	Kahe käega surumine	SUMMA
Sulgkaal:						
Catala	134,2	170,8	170,8	219,6	170,8	866,2
Kergekaal:						
Arnout	158,6	170,8	207,4	256,2	170,8	963,8
Keskkaal:						
Roger Francois . . .	170,8	195,2	231,8	292,8	225,7	1116,3
Poolraskekaal:						
Dupont	158,6	183	231,8	305	183	1061,4
Raskekaal:						
Pig	158,6	170,8	207,4	256	207,4	1000,2

WIENER SPORT-TAGBLATT'IS

arvustab keegi sel suvel peetavate Saksa Mängude tõstmiskava ja tõstab nurinat, et sinna ka kahe käega rebimine on sattunud, mis vist ainult selle tõttu rahvusvaheliseks on saanud, et ta Tallinna üleilmliste tõstevõistluste kavasse olla võetud, mida hiljem ka Rahvusvaheline Tõsteliit (International Fédération Halterophile) on teinud. Austrias, põlises tõstjate maas, ei tuntavat sarnast tõstet.

*

RAHVUSVAHELISEST TÕSTELIIDUST

kirjutatakse Wiener Sport-Tagblatti 28. veebruari numbris järgmist:

„Keskriigid ei ole tõstesportis, vastandina maadlusele, veel boikotti alt vabastatud. 1920 aastal Antverpenis loodud Rahvusvaheline Tõsteliit ei ole siia maani istanguid pidanud ja ka Antverpenis vastu võetud määrusi ei ole tutvustamiseks oma liigetele saadetud. Nüüd on liidu juhatus Pariisis enesest elumärke avaldanud, on oma liigetele määrustikud ära saatnud. Nähtavasti on see viimase kuu jooksul sündinud, sest ka komiteeliigete hulka on astunud M. Bourdonnay kui pääsekretäär, missugust kohustust kahe kuu eest tuntud Pariisi sportlane Josef Duchateau kandis.

Viiks kaugele neid määrustikke arvustama hakata, kuid huvitav on siiski vist teada saada, missugustes tingimustes maailmaesivõistlusi peetakse. Liit kirjutab ette

oma liigetele esivõistlusi mitte vähem kui seitsmes tõstes teha, ühekäega rebimine — paremaga ja pahemaga, ühekäega tõukamine — paremaga ja pahemaga, kahe käega rebimine, tõukamine ja surumine. Määrustik toob nähtavasti ka nimetatud Liidu liigetele üllatusi ja arusaamatusi, sest Eesti, kellele 1922 aasta esivõistlused korraldada on antud, korraldab neid ainult viivõistlusena, mis näitab kuidas Liidu liikmed oma juhatuse otsuste päale vaatavad.“

Viini leht on siin igatahes eksitusse sattunud, sest meile saadetud määrustikus ei ole öeldud, et ilmaesivõistlusi peab 7 tõstes korraldatama. Tõsteliit näib aga tõepoolest hingetu elukas olevat, kes, võib olla, meie esivõistluste kaudu püüab oma mõju maksma panna ja omale autoriteeti luua. Võib isegi oletada, et just meie esivõistlused sundisid teda kõrvu liigutama. Keskriikide boikotti asjus aga sattume vist piinlikku seisukorda, sest et meil sääl juba ülesandmisi on. Üldse näivad meie tõstevõistlused väljamaal suuremat ärevust tekitavat, kui meie apaatilisel kodumaal.

*

SAKSAMAALT

on meie tõstevõistlustele üles antud:

Eugen Widmann, sennine ilma-meister sulgkaalus ja

Eugen Kissling, endine rekordi-meis ja vanameister kergekaalus.

Mitmesugust.

GUILLEMOT PRANTSUSMAA TSHEMPION MURDMAAJOOKSUS.

Selle päalkirja all kirjutab „Le Figaro“ kokkuvõttes järgmist: „Nagu loodeti võitis J. Guillemot kergelt Prantsusmaa murdmaajooksu meistri nime, mille ta 1921 a. kaotas. 15 klm. 800 mtr. jooksis ta kergelt ajaga 55 m. 45,2 sek. Aeg annab lootust Guillemot'ile ka meistri nime viie riigi vahelistel võistlustel omandada Inglismaal 1. aprillil. Kohe pääle starti oli Guillemot 250 jooksjate hulgas esimeses reas, ja juba 2-sel (hüppodroomi) ringil asub Guillemot vedama ja on teistest 60 meetert ees, viiendamana on Corlet (1921 a. murdmaajooksu meister) 3-dal ringil on Guillemot 150 mtr. ees. Neljandal aga jätab Corlet oma vastased maha ja on Guillemot'ist 100 mtr. taga. Esimesed 2.100 mtr. jooksis Guillemot 6 m. 54 s. 7.800 mtr. ajaga 26.11,2 s.

Võitja Guillemot lõpetas jooksu üle 100 meetri järgmiste jooksjate ees. Äge võistlus oli 2-se ja 3-da võistleja vahel viimastel 50-ne meetril, kusjuures Duquesne oma vastast ja minevaaastast meistert Corlet viimasel 2-hel meetril rinnaga löi. Ajad olid: J. Guillemot 15 kl. 800 mtr. 55 m. 45,2 sek. Duquesne 56 m. 4,8 sek. Corlet — rinna jagu teisest. N—a.

*

GUILLEMOT INGLIS MURDMAAMEISTER.

Nii kui omal ajal Bouin, nii on nüüd ka Guillemot inglise kõrgeklassilisi pikamaajooksjaid võitnud murdmaajooksus. Maa pikkus oli 10 maili, aeg 57 m. 1 sek. Teiseks tuli inglane Eckersby, kolmandaks prantsus värvisi kaitsev shveitslane Schnellmann, kes inglasi Thomas't, Blewitt'i ja Freeman'i võitis.

*

UUS ILMAREKORD 3000 M. JOOKSUS.

Joie Ray, keskmaade kuningas, on hiljuti New-Yorkis peetud võistlustel jooksunud 3000 meetert, ajaga 8 m. 31,4 sek. mis uus ilmarekord on. Endine oli rootslase John Zanderi oma — 8 m. 33,1 sek. Joie Ray näib see aasta paremas vormis olevat, kui kunagi varem, mida ka tema sisevõistluste rekordid tõendavad, ja ähvardab ka 1500 m. ja 1 maili rekordidele kardetavaks minna.

*

25 AASTAT KERGEJÕUSTIKU JUUBELI pühitses 11. märtsil Saksamaa. Kergejõustiku alustajaks tuleb pidada sääl Georg Demmleri.

*

INGLIS ESIVÕISTLUSTELE SÕITMISE

mõte on tekkinud meie sportlaste hulgas.

Nimetatud võistlused on iga aasta suuremaks sportlaseks sündmuseks, kuhu kõik spordiriigid oma esitajad saadavad. Soome valitsus on oma meeste saatmiseks sinna suurema summa määranud. Kahtlane on, kas meie sportlased sinna pääsevad, abiraha igatahes kusagilt loota ei ole. Kui sõidu võimalusi kuidagi leitakse, siis võetakse vist kodunt leivakatid kaasa ja minnakse ikkagi, — nagu aastate eest Soomes küllalt võistlemas käidud. Osavõtmisel oleks muidugi oma suur rahvuslik tähtsus, sest mehed vist häbiga inglaste, prantslaste, ameeriklaste, rootslaste, norralaste ja soomlaste hulgast tagasi ei tuleks. Seltskondlik vastutulek oleks soovitav!

*

Võimlemise ja spordi abinõud,
iseäranis koolidele
V. Resev-Resel
Toompuiestee 19, Tallinn.

LATVIA ESIVÕISTLUSED KIIRUISITAMISES,

mida 19. veebruaril Riias peeti, andsid järgmisi tagajärgi:

I klass:

500 m.: 1) Rumba 49 sek. (Latvia rekord), 2) Eberleins 50 sek., 3) Lukstinsh 54 sek.

1500 m.: 1) Eberleins 2 m. 40,8 sek.,
2) Rumba 2 m. 47,4 sek., 3) Lukstinsh
2 m. 57 sek.

5000 m.: 1) Eberleins 9 m. 49 sek.,
2) Rumba 9 m. 51,4 sek., 3) Lukstinsh
10 min. 49,4 sek.

II klass:

500 m.: 1) Petersons 51,9 sek., 2) Ibens
52,2 sek., 3) Zeibots 55,6 sek.

1500 m.: 1) Ibens 2 m. 53,1 sek., 2)
Zeibots 2 m. 54,4 sek., 3) Buzarovs 2 m.
55,3 sek.

5000 m.: 1) Buzarovs 10 m. 7,5 sek.,
2) Ibens 10 m. 8,4 sek., 3) Zeibots 10 m.
37 sek.

Esimeses klassis tuli meistriks Eberleins ja teises klassis Ibens.

*

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud

kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja
A Kukk, Helsingis.

Talitus on müügil

piiratud arvul „Eesti Spordilehe“

:: köidetud 1921 a. aastakäike ::

Sündsad kingitusteks ja auhindadeks!

Hind ikkagi 500 mrk.

EESTI ESIVÕISTLUSED MAADLUSES JA TÕSTMISES

„LOOTUSE“ SELTSI RÜUMIS

:: :: V. TARTU M. 25 :: ::

LAUPÄEVAL, 25. S. K. P. KELL 7 PEALE.

:: :: PÜHAPÄEVAL, 26. S. K. P. :: ::

:: :: KELL 10—2 JA 7 PEALE. :: ::

:: : OSAVÕTAVAD :: :

LIGI 100 SPORDIMEEST.

KORRALDAJA V. S. „SPORT“.

„Eesti Spordilehe“

talitus

teatab sellega, et lehe
tellimisi

kõigis kodumaa postkontorites

hariliku tellimishinnaga:
aastas 500 mrk., pool-
aastas 275 mrk. ja kuus
50 mrk. vastu võetakse.

Rätsepa tarvituste kauplus
S. S. Orloff,

S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovitab spordimeestele
omast ladust:

hädad inglise ülrikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi